

ALGEMENE BESCHOUWINGEN VOORJAARSNOTA 2020 - 2023

GEMEENTE DUIVEN

Duiven, 2 juli 2019

Voorzitter, college, raad en overige aanwezigen,

Ik wil de Algemene beschouwingen van D66 Duiven beginnen met een dankwoord. Zoals de meesten weten ben ik in februari van dit jaar ernstig ziek geworden en ben zelfs nu nog niet voor de volle 100% de oude. De raad en de griffie, het college en afzonderlijke politieke partijen hebben me in die moeilijke periode een hart onder de riem gestoken met bloemen, kaarten, berichten en andere blijken van belangstelling. Ik ben daar dankbaar voor en wil iedereen daarvoor ook hartelijk bedanken. Medemenselijkheid overstijgt ook hier weer partij-politieke lijnen en dat is goed om te merken.

Dan de Voorjaarsnota 2020 - 2023. Met daarbij ook een blik op de stand van zaken in 2019 tot aan de meicirculaire. Op het eerste gezicht is het schrikken: een fors tekort van € 3,2 miljoen in 2019 en in de periode 2020 tot 2023 rode cijfers voor de gemeente Duiven. Een tekort dat voor een deel veroorzaakt wordt door tekorten in het Sociaal domein, met name in de Jeugdzorg. Is dat een verrassing? Nee, met de totstandkoming van de Jeugdwet en de decentralisatie naar gemeenten heeft de Rijksoverheid 30% van het jaarbudget 2013 gekort op de jeugdzorg. Dat gemeenten - want Duiven is zeker niet de enige - vervolgens te weinig financiële middelen hebben om uitgaven te dekken is niet vreemd. Zeker als je als gemeente ook niet de enige "poortwachter" bent. In de jaren 2015 tot 2017 is ca. € 3,4 miljoen "overschot" vanuit het Sociaal domein naar de Algemene reserve gegaan. En er is een forse voorziening voor het Sociaal domein getroffen. Dus géén paniekvoetbal, in de Voorjaarsnota 2021 - 2024 zullen we lijnen uit moeten gaan zetten om voor de periode vanaf 2021 weer een sluitende begroting te hebben waarbij geen greep uit de Algemene reserve gedaan hoeft te worden. Voor 2019 en 2020 is dit onvermijdelijk.

Op **pagina 7** van de **Voorjaarsnota** staat dat een aantal punten van het Raadsprogramma 2018 - 2022 wordt doorgeschoven. Om vervolgens toch het overgrote deel wél mee te nemen in deze Voorjaarsnota. Enkele voorbeelden.

- Eenzaamheid: er wordt wel degelijk een aanpak ontwikkeld rondom eenzaamheid in de gemeente Duiven [programma 2.B.3 en 2.C.3]. Waarom dan een periodieke update naar de raad niet zou kunnen is ons een raadsel.
- Laaggeletterdheid: ook hier zien we dat het college stappen wil zetten, zeker bij statushouders en bij begeleiding naar de arbeidsmarkt.
- Toegankelijkheid en participatie: in programma 2.A.5 [VN Verdrag en inclusie] en andere projecten wordt wel degelijk werk gemaakt van toegankelijkheid en participatie van iedereen in onze samenleving.

Geen concrete actie wordt ondernomen op het gebied van verborgen armoede, maar wel wordt fors ingezet op schuldhulpverlening. In onze optiek kan het een niet zonder het ander. Dat werken aan een beroepskwalificatie voor iedereen niet concreet benoemd wordt zal toch niet betekenen dat het college binnen de "Economic Board" voor dit thema geen aandacht zal gaan vragen.

Wij zijn dus zeer tevreden over de vertaalslag van Raadsprogramma 2018 - 2022 naar deze Voorjaarsnota.

In **Programma 1** zien we een aantal zaken die wat ons betreft anders kunnen. Het beleid van Microsoft betekent een tegenvaller van € 63.000 structureel voor licenties. Het wordt tijd dat we met elkaar de stap maken naar Open Source software voor bureauapplicaties, bijvoorbeeld Open Office. En als we het dan toch over viezigheid hebben, de 0,8 fte voor controle op hondenpoep is voor ons volstrekt overbodig. Laten we inzetten op samenlevingsopbouw en elkaar weer leren aan te spreken op dit soort zaken. De gemeente geeft inmiddels vele malen meer uit aan bestrijding van hondenpoep dan de opbrengst is van de hondenbelasting. Daar willen we graag gewoon de kostendekkendheid van beleid zien.

Met betrekking tot **Programma 2** hebben we al het nodige gezegd over de jeugdzorg. Eerst dan toch maar even de Wmo 2015. Daar worden een aantal aannamen gedaan die elke feitelijke basis ontberen. Het abonnementstarief in de Wmo voor de Eigen Bijdrage - ingegaan per 1-1-2019 - heeft wel degelijk een aanzuigende werking: op dit moment is de landelijke inschatting dat er 40% meer aanvragen komen voor huishoudelijke hulp. En dan te bedenken dat de in 2018 bestaande doelgroep per 2019 aanzienlijk minder Eigen Bijdrage gaat betalen. Dus € 200.000 overhevelen van Wmo naar jeugdzorg is in onze optiek wensdenken en niet reëel. Ga maar uit van forse tegenvallers in 2019 en de jaren daarna, zeker ook omdat "Beschermd wonen" en beleid rondom verwarde personen ook op het bordje van de gemeente komen. We zien daarnaast nog een aantal posten - Kwartier maken, Plusbus, Opbouwwerk in de wijken en Mikado - waar we grote vraagtekens bij hebben: incidenteel en structureel lopen hier te makkelijk door elkaar en er is weinig oog voor doelmatigheid [effectiviteit en efficiency].

Bij **Programma 3** zien we veel aandacht voor duurzaamheid, circulaire economie en een energieneutraal Duiven. Wij zijn van mening dat inwoners met een eigen woning meer stimulans mogen krijgen voor het verduurzamen van hun woning. Vandaar onze motie over het oprichten van een revolverend fonds voor duurzaamheidsleningen, gefinancierd door de geblokkeerde NUON-gelden, met cofinanciering [50/50%] vanuit de provincie uit het Stimuleringsfonds Toekomstbestendig Wonen of andere provinciale middelen. We hadden ook graag nog een voorstel gedaan voor uitbreiding van startersleningen, maar waar te weinig gebouwd wordt voor die doelgroep heeft een startershypotheek ook weinig toegevoegde waarde. Daar volstaan we op dit moment met de bestaande middelen. Dat het tarief op verbranding van restafval omhoog gaat zou impliceren dat het tarief voor het aanbieden van de container restafval omhoog gaat. Blijkbaar ligt dat anders, maar waarom is ons een raadsel.

Concluderend kunnen wij stellen dat we inhoudelijk zeker niet ontevreden zijn over deze Voorjaarsnota. Maar dat voor ons nu als een dolle gaan bezuinigen - net als voor het college, zo hebben we begrepen - niet de oplossing is voor de tekorten. Een goed onderbouwd bezuinigingsplan moet onderdeel zijn van de volgende Voorjaarsnota, tenzij op concrete punten de komende periode het college al met solide voorstellen voor bezuinigingen kan komen. Dan zijn die voorstellen uiteraard van harte welkom.

Namens D66 Duiven,

mr. drs. J.W. Egtberts, fractievoorzitter